

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ВНАСЛІДОК КОМУНІКАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

IMPLEMENTATION OF STATE ECONOMIC POLICY AS A CONSEQUENCE OF COMMUNICATION TRANSFORMATION AT THE CURRENT STAGE OF INFORMATION TECHNOLOGIES

Доведено, що в умовах цифровізації та зростання обсягів генерованої та використовуваної інформації, значимість інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень стрімко зростає. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень, що формується в інформаційній інфраструктурі, набуває в цифровій економіці особливо важливого значення, вивчення якого є актуальним завданням сучасної економічної науки. Сучасний рівень інформатизації та цифровізації підприємницької діяльності залежить від інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень у цифровій економіці.

Встановлено, що на сьогоднішній день одним з драйверів революційних трансформацій у світовій господарській системі та змін в ієрархії світових центрів сили розвиток цифрової економіки, заснованої на промисловій революції, яка спирається на злиття передових цифрових, фізичних та біологічних технологій. Також, окрема увага приділено ключовим орієнтирам роботи підприємств, націлених на побудову якісно нових моделей керування на основі сучасних цифрових технологій.

З'ясовано, що цифрові технології мають істотний вплив на умови господарювання та управління підприємствами що зумовлює їх перехід від культу ефективності та раціональності до нелінійності управлінських ієрархічних ланцюгів та різноманітності траєкторій успішного розвитку. Чим складніше прийняте рішення, тим вище роль технології та важливіше інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень у підприємницькій діяльності в умовах цифрової економіки.

Обґрунтовано, що цифрова трансформація впливає на процеси, що відбуваються, змушуючи підприємства шукати нові підходи до управління конкурентоспроможністю. Вплив цифровізації на конкурентне середовище підприємства, формування та застосування нових методів та інструментів управління у цифровій екосистемі підприємства дозволить сформувати та реалізувати систему управління конкурентоспроможністю підприємства, підтримуючи та розвиваючи конкурентні переваги у цифровій економіці.

Ключові слова: державна економічна політика, сучасний розвиток, комунікація, інформаційні технології, етап, трансформація, цифровізація.

It has been proven that in the conditions of digitalization and exponential growth of the volumes of generated and used information, the importance of information support for management decision-making in small and medium-sized enterprises is growing rapidly. Information support for management decision-making in small and medium-sized enterprises, which is formed in the information infrastructure, acquires a particularly important importance in the digital economy, the study of which is an urgent task of modern economic science and management practice.

It has been established that today one of the drivers of revolutionary transformations in the world economic system and changes in the hierarchy of world power centers is the development of the digital economy, based on the fourth industrial revolution, which relies on cyber-physical systems, the fusion of advanced digital, physical and biological technologies. Modern technologies and their prospects are considered, the dimensions of the digital entrepreneurship program are analyzed, the features of digital marketing are revealed, and the values of entrepreneurship in the era of the digital economy are described.

Special attention is also paid to the key orientations of the work of enterprises aimed at building qualitatively new management models based on modern digital technologies. It was found that the obtained results of the study allow us to conclude that digital technologies have a significant impact on the conditions of management and management of enterprises, which causes their transition from the cult of efficiency and rationality to an emphasis on openness, democratization, sociologization, creativity of organizational processes, non-linearity of managerial hierarchies chains and diversity of trajectories of successful development.

Digital transformation affects the processes taking place, forcing enterprises to look for new approaches to managing competitiveness. Traditional management methods lose their validity in modern conditions. the impact of digitization on the competitive environment of the enterprise, the formation and application of new management methods and tools in the digital ecosystem of the enterprise, which will allow management to form and implement a system of managing the competitiveness of the enterprise, supporting and developing competitive advantages in the digital economy.

Key words: state economic policy, modern development, communication, information technologies, stage, transformation, digitalization.

УДК 349.3:332.1:331.101
DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2023.34.12>

Ярошович В.І.

д. філос. з публ. упр. та адмінстр., ст. викладач кафедри публічного управління та адміністрування Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Володін В.В.

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Чухвіцький О.Р.

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Постановка проблеми у загальному вигляді з важливими науковими і практичними завданнями. Цифрова трансформація пов'язана з низкою ризиків, що виникають при впливі таких факторів, як великий обсяг

неоцифрованих даних, швидке старіння технологій, автоматизація контролю якості, брак знань та внутрішній опір персоналу, цифрова безпека. Реалізація цифрової трансформації з метою підвищення конкурентоспроможності

підприємства має бути покладена на центри компетенцій. Розвиток цифрових технологій впливає на структуру економічних відносин і надає перетворюючу дію на звичні методи виробництва, взаємодії контрагентів, логістичні процеси, фінансові операції, людські ресурси, продуктивність праці та інші змушуючи компанії все більше спиратися на штучний інтелект.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми. Ідея переходу до цифрової економіки полягає у формуванні бізнесу нової формації, ефективність якого безпосередньо залежить від стану та рівня розвитку інформаційної інфраструктури та від вбудовування цифрової інфраструктури у фізичну. Можливість управління конкурентоспроможністю як реальної, так і потенційної заснована на використанні сучасного управлінського інструментарію, що надає рівномірне, планомірне та пропорційний вплив на внутрішнє середовище організації. Цифрова економіка – це економіка нового технологічного покоління, суть якої у виявленні, систематизації, накопиченні, обробці величезного масиву даних та вилучення нових знань, корисних для прийняття управлінських рішень та підприємницької діяльності загалом [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячена стаття. Незважаючи на численні наукові дослідження за межами обговорення науковою спільнотою залишаються проблеми щодо виявлення впливу цифровізації економіки на умови господарювання та управління підприємствами, визначення передумов, можливостей та обґрунтування необхідності зміни цінностей, пріоритетів та орієнтирів побудови якісно нових моделей управління бізнес на основі сучасних цифрових технологій. Також значна кількість проблем, що стосуються формалізації концепції цифрового розвитку підприємств, видів продуктів та послуг, які можуть вироблятися ними на основі нових технологій, залишаються недостатньо розкритими.

Мета статті полягає в науковому обґрунтуванні формування та реалізації державної економічної політики в період комунікаційних трансформацій на сучасному етапі цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Одним із ключових напрямів цифровізації бізнесу є підвищення швидкості прийняття управлінських рішень з метою не тільки відповідати та максимально повно задовольняти зростаючі вимоги клієн-

тів, але і швидко адаптуватися до змін умов довкілля. Якщо компанія здатна передбачати мінливі запити клієнтів, помічати нові можливості, випереджати коливання зовнішнього середовища то вона орієнтована на прогресивне майбутнє.

Створювати затребувані та конкурентоспроможні на ринку продукти при безперервній зміні динамічного зовнішнього середовища можливо лише за умови ефективного використання масиву різних даних, трансформованого в корисну для бізнесу інформацію. І вже складно обійтися без інформаційних технологій, що забезпечують ефективний документообіг, швидкий пошук інформації, захист даних, якісний облік, всі ті фактори, покращити які можна за допомогою цифровізації та цифрової трансформації бізнесу.

Адресність обслуговування клієнта та максимальне задоволення потреб – ключові вектори успіху в цифровій економіці, рух за якими можливий використання релевантної інформації, отриманою шляхом систематизованого збору та відстежується в автоматичному режимі за допомогою спеціальних систем автоматизації та аналізу даних. Більшість даних генерується не в процесі запланованих заходів, а в результаті безлічі випадкових подій, включаючи розмови та інші варіанти взаємодії, які відбуваються всередині та зовні компанії.

Широке поширення соціальних мереж та мобільних пристроїв створило гігантський потік неструктурованих даних, а нові аналітичні інструменти дозволяють витягувати з його корисну інформацію. Найбільшим ресурсом підвищення ефективності підприємницької діяльності в цифровій економіці має технологія прийняття управлінських рішень, як критичний елемент управлінської діяльності в частині скорочення строків прийняття управлінських рішень та підвищення кваліфікації їх обґрунтованості за допомогою використання цифрових технологій, структурованої та релевантної інформації, а також трансформації операційних процесів.

Цифровізація технології прийняття управлінського рішення дозволить приймати рішення не тільки виходячи з усієї доступної інформації, але і контекстної, що спочатку не перебуває в системі. Цифрова економіка – це процеси виробництва, розподілу, обміну та споживання, що здійснюються на основі використання потужних інформаційних систем як елементів цифрової інфраструктури, які знаходяться один з одним у комунікаційній взаємодії з передачі даних для ухвалення управлінських рішень [1].

Цифровізація внутрішніх процесів та регламентів компанії дозволяє істотно знизити вплив людського фактора на результати управлінських рішень. Виключаються помилки при передачі інформації між підрозділами, економиться час керівника на контроль за якістю робіт та своєчасним виконанням розпоряджень. Цифровізація передбачає перехід від аналогових систем збору та обробки даних до технологічних систем, які генерують, передають і обробляють цифровий сигнал про свій стан. У широкому значенні – процес перенесення у цифрове середовище функцій та діяльності бізнес-процесів, які раніше виконували людьми та організаціями.

Технологію прийняття управлінських рішень, в яких задіяні інформаційно-комп'ютерні технології, інформаційні системи та бази даних, використовуються більш швидкі та безпечні методи та засоби комунікації, що забезпечують найкращий потік інформації для отримання нових знань. Цифровізація та цифрова трансформація підприємницької діяльності може забезпечити ефективність бізнесу за рахунок прискореного прийняття обґрунтованих управлінських рішень за допомогою цифрової технології прийняття управлінських рішень.

Стартовими етапами цифровізації процесу прийняття управлінських рішень є автоматизація та інформатизація є створення системи інформаційного забезпечення. Інформація стає одним з найбільш важливих підприємницьких факторів діяльності, поряд із сировиною та фінансами. Традиційні бізнес-моделі завжди використовували обробку наборів даних, структурованих та представлених у вигляді схем, таблиць, бази даних. У цифрову епоху використовуються дані нових типів, що містять корисну інформацію, обробити яку неможливо традиційними методами.

Цифрові технології самі по собі нічого не змінюють, керівництву необхідно мати чітку цифрову мету та пріоритети інвестування коштів у перетворення окремих частин компанії. Значну кількість років на світовому ринку посилюється тренд цифрової трансформації бізнесу. Треба розуміти, що це не просто автоматизація всього, а зміни на рівні бізнес-стратегії та внутрішніх процесів компанії [2]. Отже, чим складніше рішення, що приймається, тим вище роль технології та важливіше інформаційне забезпечення, тим більший обсяг інформації використовується.

Отже, однією із закономірностей розвитку цифрової економіки, яка характеризує зміну векторів в управлінні підприємством є орієнтація на конкретного споживача та всебічне вико-

ристання інформації як рушійного ресурсу, облік конкретних особливостей клієнта у певному місці, а також широке впровадження технологій цифрових перетворень реальних бізнес-процесів. Таким чином, можна відзначити, що цифрові проекти підприємств характеризуються конкретними обставинами їх реалізації, у конкретному місці та, тільки за умови накопиченні позитивних в економічному плані результатів можуть стати предметом стандартизації та іншої регламентації.

Ціль системи підтримки прийняття управлінських рішень полягає у максимальному використанні інформаційно-комп'ютерних технологій для аналізу та обробки великого обсягу інформації, що представляє інтерес і впливає на процес прийняття управлінських рішень. Сучасні системи підтримки прийняття рішень є системами, максимально орієнтованими на вирішення поточних завдань управлінської діяльності, тобто потужний інструмент допомоги особам, які приймають рішення. Основною умовою успішності процесів інформатизації та автоматизації, націлених на подальшу цифровізацію, є обґрунтованість застосування тих чи інших технологій з погляду стратегічних перспектив розвитку підприємства.

Правильно збудована стратегія цифрової трансформації бізнесу дозволяє використовувати ефект синергії технологій, які працюють у потрібному напрямку. Сьогодні необхідно переймати успішні практики з урахуванням специфіки та особливостей діяльності, робити вибір на користь перспективних технологій, з економічно обґрунтованою застосовністю, конкретизувати та скоротити терміни планування, налаштувати ефективний зворотний зв'язок та систему коригування планів з урахуванням змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі у своїх інтересах.

На сьогоднішній день цифрова економіка розвивається з експоненційною швидкістю, докорінно змінюючи суть бізнесу, дематеріалізує, демонетизує та демократизує усі галузі національної економіки. Цифрові технології надають істотний вплив на умови господарювання та управління підприємствами, внаслідок чого підприємства змушені змінювати цінності, пріоритети та орієнтири, а також базові моделі управління на основі сучасних цифрових технологій, що дозволить їм здійснити перехід від культу ефективності та раціональності до відкритості, демократизації, соціологізації, а також забезпечить креативність організаційних процесів, нелінійність управлінських ієрархічних ланцюгів, різноманітність траєкторій успішного розвитку.

Вивчення сучасного рівня інформатизації, автоматизації та темпів цифровізації підприємницького сектору дозволяє говорити про чільну роль інформації в цифровій економіці [4]. Найбільша вага та значимість інформаційне забезпечення має у процесі прийняття управлінських рішень у підприємницькій діяльності, що обумовлено підвищеними ризиками, високою динамічністю та іншими особливостями підприємництва як особливого виду господарської діяльності.

В умовах тотальної цифровізації, під дією інформаційно-комп'ютерних технологій, у просторі інформаційних систем та баз даних, за умови використання інноваційних методів та засобів комунікації, які забезпечують потік нових знань, технологія прийняття управлінських рішень трансформується у цифровий формат. Перехід до цифрової технології прийняття управлінських рішень у підприємстві лежить через автоматизацію та інформатизацію, які дозволяють не тільки підвищити швидкість всіх процесів, аналітику та якість обробки інформації, але й знизити ймовірність помилок, пов'язаних з людським фактором.

Формулювання висновків і перспектив подальших досліджень в даному напрямку. Основним орієнтиром під час виборів того чи іншого цифрового рішення має бути не гонка технологій, а принцип розумної застосовності та оптимальної достатності з урахуванням стратегічних орієнтирів розвитку бізнесу, що може уберегти компанію від необґрунтованої матеріальної навантаження, забезпечивши при цьому необхідним інструментарієм. Підвищення конкурентоспроможності в сучасному світі не може здійснюватися поза новим економічним укладом впровадження цифрових технологій, інновацій в управлінні та

виробництві створить подушку безпеки у конкурентній боротьбі.

В умовах формування нового типу економіки, обумовленого розвитком цифрових технологій та прискоренням процесів інформатизації, виникає об'єктивна необхідність підвищення оперативності та обґрунтованості управлінських рішень, досягнення яких можливе на основі вдосконалення процесу прийняття управлінського рішення з використанням цифрових технологій, вбудованих в інформаційну автоматизовану інфраструктуру, що становить основу процесу прийняття управлінських рішень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Демидко Д.Л. Соціально-гуманітарна політика держави в контексті трансформації усвідомлення моделі державності сучасним суспільством. *Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів*: матеріали IV всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 12 квітня 2019 р.). Одеса, 2019. С. 111–114.
2. Ситник Т. І. Державна соціально-економічна політика щодо стабілізації роботи підприємств у період кризи в умовах інформаційної невизначеності. *Формування дієвих механізмів державного управління з забезпечення державної безпеки*: матеріали круглого столу. Харків: НУЦЗУ. 2021. С. 264.
3. Тривожний діагноз: комунікаційна криза в українських соцмережах під час карантину. URL: <https://ukrcontent.com/reports/trivozhnij-diagnoz-komunikacijna-kriza-vukrainskih-socmerezah-pidchas-karantinu.html> (дата звернення: 09.04.2023).
4. Худоба О. В. Відповідальна територіальна громада як повноважний суб'єкт сталого розвитку. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. Спецвипуск*. 2020. URL: <http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua/article/view/211716> (дата звернення: 10.04.2023).